

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/105/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1516200464
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2020:1516200464.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloletú Q. P. I., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, t. č. bytom ako navrhovateľka, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, dieťa rodičov O. I., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, a G. O., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom X., T. ul. č. XX/XX, v konaní o návrhu matky na úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a v konaní o návrhu L. T., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom X., T. ul. č. XX, na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, za účasti Okresného prokurátora v Malackách, takto

rozhodol:

Súd zveruje maloletú Q. P. I., nar. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky L. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., T. ul. č. XX.

Stará matka je oprávnená a povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú P. Q. v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, má právo zastupovať maloletú P. Q. pred orgánmi štátnej moci a miestnej samosprávy a spravovať jej majetok v bežnej miere, rozhodovať o mieste pobytu maloletej, rozhodovať o spôsobe zdravotnej starostlivosti o maloletú P. Q..

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej P. Q. I., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, ktoré výživné bude zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Bratislava, Vazovova ulica č. 7/A.

Súd konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej P. Q. I., nar. XX.XX.XXXX zastavuje.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava V dňa 15.01.2016 sa matka maloletého dieťaťa domáhala určenia výživného na maloletú Q. P., nar. XX.XX.XXXX. a žiadala, aby súd zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 180 Eur mesačne. Matka uviedla, že od januára 2015 nežije s otcom maloletej v spoločnej domácnosti, otec sa o maloletú nezaujíma, na výžive a výchove maloletej sa žiadnym spôsobom nepodieľa. Matka uviedla, že okrem maloletej má ešte štyri deti, poberá iba rodičovský príspevok, rodinné prídavky a príspevok Dobrého anjela. Uviedla, že otec maloletej pracuje v zahraničí.

K svojmu návrhu doložila rodný list maloletého dieťaťa, potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 29.12.2015 o poberaní rodičovského príspevku a prídavku na dieťa.

2. Uznesením č. 20P 13/2016 - 27 zo dňa 10.03.2016 preniesol Okresný súd Bratislava V miestnu príslušnosť na Okresný súd Malacky.

3. Dňa 12.07.2016 bolo tunajšiemu súdu doručené vyjadrenie otca k návrhu matky. Otec uviedol, že s matkou maloletej žije v spoločnej domácnosti od mesiaca február 2014 a od mája 2015 žijú spolu v prenajatom byte. Uviedol, že dve najstaršie dcéry navrhovateľky boli zverené do osobnej starostlivosti bývalého manžela navrhovateľky. Vyjadril sa, že matke poskytoval finančné prostriedky na zabezpečenie každodenných potrieb, prenájom rodinného domu vo výške 435 Eur mesačne, prenájom auto užívaného navrhovateľkou vo výške 400 Eur mesačne a výdavky za telefonovanie. Otec uviedol, že je zamestnaný v zahraničí ako sezónny pracovník a okrem maloletej má ešte dve vyživovacie povinnosti vo výške 400 Eur mesačne. Otec sa vyjadril, že súhlasí so zverením maloletej do starostlivosti matky a určením vyživovacej povinnosti k maloletej vo výške 70 Eur.

4. Trestným rozkazom č. OT/52/2017, právoplatným dňa 07.06.2017 uznal matku maloletej O. I., nar. XX.XX.XXXX, za vinnú zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona.

5. Uznesením na pojednávaní konanom dňa 05.03.2019 súd pripustil rozšírenie a zmenu návrhu matky, ktorým matka žiadala, aby súd maloletú P. Q., nar. XX.XX.XXXX zveril do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 150 Eur mesačne, počnúc vyhlásením rozhodnutia.

6. Návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava V v Bratislave dňa 23.07.2019 sa stará matka maloletého dieťaťa domáhala vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloleté dieťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila skutočnosťou, že dňa 19.07.2019 zobrala maloleté dieťa k sebe do L.O., nakoľko v starostlivosti u matky boli absolútne nevyhovujúce podmienky pre maloleté dieťa. Navrhovateľka uviedla, že matka maloletého dieťaťa prestala s rodinou komunikovať, to im prišlo podozrivé a tak sa rozhodli matku navštíviť. Uviedla, že matku našli v stave úplnej opitosti, nevedela chodiť, neustále padala na zem, bola dezorientovaná a mierne agresívna. Navrhovateľka sa vyjadrila, že maloleté dieťa bolo hladné, špinavé a vydesené. Uviedla, že jej syn (brat matky maloletých detí) zavolať na miesto policajnú hliadku, ktorá po dychovej skúške zistila u matky 1,50 mg/l - čo predstavuje 3,12 promile. Navrhovateľka sa vyjadrila, že matka maloletého dieťaťa je alkoholička, odmieta skupinovú terapiu, na liečenia chodí z donútenia, odchádza na reverz predčasne a pred 12 rokmi jej boli odňaté prvé dve deti, ktoré boli zverené do starostlivosti otca. Navrhovateľka uviedla, že stav v rodine sa nezlepšuje, naopak sa postupom času zhoršuje a matka sa o maloleté dieťa nedokáže postarať.

7. Dňa 24.07.2019 postúpil Okresný súd Bratislava V v Bratislave vec v zmysle ustanovenia § 5, § 6 ods. 1 v spojení s ustanovením § 112 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) tunajšiemu súdu ako súdu vecne a miestne príslušnému. Konanie sa začalo viesť pod č. k. 8P/187/2019.

8. Uznesením č. 8P/187/2019 - 28 tunajší súd vylúčil konanie vo veci starostlivosti o maloletú Q. P. I. nar. XX.XX.XXXX, o návrhu starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti na samostatné konanie (nakoľko maloletá Q. P. a maloletý S. majú rôznych otcov). Konanie sa začalo viesť pod č. k. 8P/193/2019.

9. Uznesením č. 8P/193/2019 - 26 zo dňa 14.08.2019, právoplatným dňa 27.09.2019 maloletú Q. P. I., nar. XX.XX.XXXX, tunajší súd dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky L. T., nar. XX.XX.XXXX.

10. Predmetným uznesením súd začal konanie vo veci zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, toto vylúčil na samostatné konanie. Konanie sa začalo viesť pod č. k. 8P/205/2019.

11. Dňa 02.06.2020 bolo tunajšiemu súdu doručené vyjadrenie starej matky. Stará matka uviedla, že matka o maloletú neprejavuje záujem, nezaujíma sa, či maloletá niečo potrebuje, maloletej neprispieva na výživu, kontaktuje ju zriedkavo raz za dva týždne na pár minút. Uviedla, že matka nemá stabilnú prácu, uprednostňuje alkohol, žije v nevyhovujúcich podmienkach pre maloleté deti, bez elektriny, bez radiátorov.

12. V priebehu konania dňa XX.XX.XXXX matka maloletého O. I., nar. XX.XX.XXXX zomrela.

13. Uznesením č. 8P/105/2016 - 132 zo dňa 06.08.2020 tunajší súd spojil konanie o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej vedene pod spisovou značkou 8P/105/2016 a konanie o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti vedene pod spisovou značkou 8P/205/2019 na konanie spoločné, ktoré sa aj naďalej vedie pod spisovou značkou 8P/105/2016.

14. Dňa 29.09.2020 bolo tunajšiemu súdu doručené podanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, ktorým uviedli, že stará matka má vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletej, vo výchovnom prostredí neboli zistené žiadne nedostatky.

15. Otec sa na pojednávanie vo veci nariadené na deň 08.10.2020 nedostavil napriek tomu, že bol o termíne pojednávania písomne upovedomený dňa 06.08.2020, pričom svoju neúčast' neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadaval. Preto súd v zmysle ustanovenia § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) s poukazom na ustanovenie § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“) vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti za súčasného rešpektovania ústavné garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

16. Stará matka na pojednávaní konanom dňa 08.10.2020 uviedla, že žiada, aby súd zveril maloletú Elizabeth Viktóriu do jej starostlivosti. Vyjadrila sa, že sa o maloletú stará nepretržite od júla 2019, kedy jej bol maloletá zverená do starostlivosti neodkladným opatrením tunajšieho súdu. Uviedla, že maloletá Q. P. navštevuje z dôvodu odkladu povinnej školskej dochádzky predškolskú prípravu, jej zdravotný stav je dobrý a s maloletou nemá žiadne výchovné problémy. Stará matka sa vyjadrila, že otec sa o maloletú nezaujíma, nenavštevuje ju.

17. Zástupca kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa uviedol, že zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky je v záujme maloletej, keďže stará matka má v zmysle vykonaného šetrenia vytvorené všetky podmienky na starostlivosť o maloleté dieťa. Výšku výživného ponechal na úvahe súdu.

18. Zástupca Okresného prokurátora v Malackách vyjadril súhlas so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky.

19. Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočutím prítomných účastníkov, oboznámil sa s rodným listom maloletej, úmrtným listom matky, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky o maloletej zo dňa 23.09.2020, lustráciou otca v Sociálnej poisťovni, obsahom spisu Okresného súdu Bratislava V č. 17P/16/2014, obsahom spisu Okresného súdu Bratislava V č. 17P/269/2014, obsahom spisu tunajšieho súdu č. 8P/187/2019, uznesením tunajšieho súdu č. 8P/193/2019 - 26 zo dňa 14.08.2019, uznesením tunajšieho súdu č. 8P/105/2016 - 132 zo dňa 06.08.2020, ako aj obsahom ostatnej spisovej dokumentácie a zistil, že manželstvo rodičov maloletej bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava V v Bratislave č. 17P/163/2014 - 50 zo dňa 10.03.2014, právoplatným dňa 11.04.2014. Rozsudkom č. 17P/269/2014- 32 zo dňa 24.11.2014, právoplatným dňa 20.01.2015 určil Okresný súd Bratislava V v Bratislave maloletej meno „Q. P.“. Uznesením č. 8P/193/2019 - 26 zo dňa 14.08.2019, právoplatným dňa 27.09.2019, maloletú Q. P. I., nar. XX.XX.XXXX, tunajší súd dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky L. T., nar. XX.XX.XXXX.

20. Otec maloletej je naďalej rozvedený s maloletou nie je v kontakte, o maloletú sa nezaujíma, na výživu neprispieva. Otec sa nezdržiava na adrese svojho bydliska, nie je evidovaný v Sociálnej poisťovni ako zamestnaný ani, ako poberateľ žiadnej dávky

21. Matka maloletej zomrela dňa XX.XX.XXXX.

22. Maloletá Q. P. navštevuje z dôvodu odkladu povinnej školskej dochádzky Materskú školu v X. na I.. XX - predškolskú prípravu, jej zdravotný stav je dobrý, s maloletou nie sú žiadne výchovné problémy.

23. Stará matka býva v trojizbovom byte v X., kde má maloletá vlastnú detskú izbu so svojim bratom S.. Detská izba je vybavená novým nábytkom, nachádza sa v nej poschodová posteľ, dva písacie

stolíky, skrinky na šatstvo, školské pomôcky a hračky. Stará matka poberá starobný dôchodok a vdovský dôchodok v celkovej výške 1200 Eur. Starostlivosť o maloletú vykonáva od júla 2019, kedy jej bola maloletá Q. P. zverená do starostlivosti neodkladným opatrením. Starej matke so starostlivosťou o maloletú vypomáha syn G. T., s ktorým má maloletá vytvorený veľmi dobrý a blízky vzťah.

24. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

25. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

26. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

27. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

28. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

29. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

30. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

31. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

32. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom,

ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

33. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

34. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

35. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

36. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

37. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

38. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

39. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

40. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

41. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

42. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

43. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

44. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

45. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

46. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

47. Podľa § 217 ods. 2 CSP, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

48. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

49. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

50. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že zverenie maloletého dieťaťa do výchovy iného občana než rodiča (§ 45 ods. 1 Zákona o rodine) je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov; musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zaistiť riadnu výchovu dieťaťa (II. ÚS 157/01 /ÚS ČR/). Pri smrti jedného z rodičov je nositeľom rodičovskej zodpovednosti druhý rodič, ktorý potom práva a povinnosti z nej vyplývajúce vykonáva v plnom rozsahu sám, pričom je fakticky obmedzený iba v rozsahu, v ktorom tieto práva patria inej osobe, napríklad tej, ktorej bolo dieťa zverené do výchovy podľa § 45 Zákona o rodine.

51. Súd po vykonanom dokazovaní zhodnotil všetky rozhodujúce skutočnosti a má za to, že zverenie maloletej Q. P. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, ktorá sa o maloletú riadne stará, je v záujme maloletého dieťaťa. Súd pri rozhodovaní prihliadal na existenciu objektívnej potreby úpravy práv týkajúcich sa osobnej starostlivosti o maloletú. Súd má vykonaným dokazovaním za preukázané, že otec dlhodobo nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, neprejavuje o maloletú skutočný záujem. Súd tiež zohľadnil osobné pomery starej matky, jej zdravotný stav, rodinné väzby k maloletej a jej komplexný postoj k zabezpečovaniu starostlivosti o maloleté dieťa. Stará matka sa od júla 2019 nepretržite o maloletú riadne, v súlade so záujmami maloletej stará o jej potreby, zabezpečuje starostlivosť o maloletú. Stará matka je spôsobilá vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, žije usporiadaným spôsobom života a jej rodinné a sociálne prostredie je vhodné na výchovu maloletého dieťaťa. Preto súd rozhodol o zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, s poukazom na citované ustanovenia zákona, ktoré upravujú režim práv a povinností otca a starej matky k maloletému dieťaťu.

52. Nakoľko zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká vyživovacia povinnosť otca k maloletej Q. P., súd otca zaviazal prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne. Pri ustálení výšky výživného súd prihliadal na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a schopnosti a majetkové pomery otca. Súd vzal do úvahy skutočnosť, že otec je pravdepodobne bezdomovec, nezdržiava sa na adrese svojho bydliska, nie je evidovaný ako poberateľ žiadnej dávky a

nie je evidovaný ako zamestnaný. Súd poukazuje na skutočnosť, že ide o zákonom stanovenú minimálnu sumu, ktorou je každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Zároveň pri takto určenom výživnom v minimálnom rozsahu nemá na jeho výšku žiadny vplyv, čo a v akej výške tvorí zdroj príjmu rodiča, jeho majetkové povery a celkové sociálne postavenie sú pre posúdenie a stanovenie výšky výživného v minimálnej výške bezvýznamné. Súd s poukazom na § 45 ods. 8 Zákona o rodine uložil otcovi povinnosť určené výživné zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava.

53. Podľa § 7 Občianskeho zákonníka, spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne.

54. Podľa § 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

55. Podľa § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

56. Podľa § 63 ods. 1 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

57. Podľa § 63 ods. 2 CSP, v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

58. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, s prihliadnutím na citované ustanovenia zákona, súd konanie o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej Q. P. z dôvodu neodstrániteľnej vady konania (úmrtie matky maloletej) zastavil.

59. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je podľa § 355 ods. 1 CSP prípustné odvolanie, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 CSP.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.